

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 1480/2015
24.03.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у поступку ради заштите права на суђење у разумном року предлагача Н.С. из Ч., коју заступа С.П., адвокат из Ч., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Чачку Р4 и 134/15 од 30.06.2015. године, у седници већа одржаној 24.03.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧУЈЕ решење Вишег суда у Чачку Р4 и 134/15 од 30.06.2015. године у ставу другом изреке тако што се предлагачу Н.С. из Ч., поред досуђеног износа од 30.000,00 динара, одређује накнада у износу од још 30.000,00 динара, која ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од три месеца од дана подношења захтева предлагача за исплату, док се у преосталом делу става другог изреке жалба предлагача **ОДБИЈА** као неоснована и решење Вишег суда у Чачку Р4 и 134/15 од 30.06.2015. године се **ПОТВРЂУЈЕ**.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Решењем Вишег суда у Чачку Р4 и 134/15 од 30.06.2015. године, ставом првим изреке предлагачу Н.С. из Ч. досуђена је накнада због повреде права на суђење у разумном року у предмету Основног суда у Чачку И 3989/10 у износу од 30.000,00 динара, која ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од три месеца од дана подношења захтева предлагача за исплату. Ставом другим изреке одбијен је захтев за исплату накнаде због повреде права на суђење у разумном року преко досуђеног износа, а до траженог износа од 3.000 евра у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке одређено је да ће по правноснажности овог решења издвојени списи предмета бити достављени Уставном суду Републике Србије, ради одлуке по уставној жалби предлагача Уж 4313/12 о захтеву за заштиту права на имовину из члана 58. став 1. Устава Републике Србије, у вези поступка који се води у предмету Основног суда у Чачку из става првог изреке решења и о захтеву за накнаду материјалне штете у висини износа који су опредељени решењем о извршењу Општинског суда у Чачку И 1087/99 од 11.09.2009. године.

Против наведеног решења, у одбијајућем делу одлуке о правичној накнади, предлагач је благовремено изјавила жалбу, побијајући првостепено решење због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијано решење на основу члана 86 став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр.116/08... 101/13), у оквиру овлашћења из члана 386. у вези са чланом 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11... 55/14) и чланом 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ бр.25/82...„Службени гласник РС“ бр.46/95... 6/15), на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд је оценио да је жалба делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку на које Врховни касациони суд, као другостепени у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, предлагач Н.С. из Ч. је 28.05.2012. године Уставном суду Републике Србије поднела уставну жалбу, због повреде права на суђење у разумном року и повреде права на имовину у предмету Основног суда у Чачку И 3989/10. Уставна жалба је након ступања на правну снагу Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 101/13), достављена Апелационом суду у Крагујевцу, ради одлучивања о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року, а Апелациони суд у Крагујевцу је решењем Р4 г 119/14 од 11.08.2014. године предмет уступио на надлежност Вишем суду у Чачку.

Након што је Врховни касациони суд решењем Р1 650/14 од 11.09.2014. године решио сукоб надлежности између Вишег суда у Чачку и Апелационог суда у Крагујевцу (одредивши виши суд као стварно надлежан суд за поступање у овом предмету), Виши суд у Чачку је извршио увид у предмет Основног суда у Чачку И 3989/10 и констатовао да је наведени извршни поступак започет подношењем предлога за извршење дана 24.08.1999. године, од стране извршног повериоца Н.С., овде предлагача, против С.С. из Ч. као извршног дужника, ради физичке деобе и дуга, да је решење о извршењу И 1087/99 донето 31.08.1999. године, а наведеним решењем је одређено да ће се извршење спровести физичком деобом путничког возила марке „...“, претварањем 30 идеалних делова наведеног возила у реални део, те предајом истог у својину и државину повериоцу, као и ради наплате износа од 3.298,20 динара, са законском затезном каматом почев од 28.02.1999. године и ради наплате трошкова парничног поступка у износу од 7.716,00 динара, са законском затезном каматом почев од 11.02.1998. године до исплате. У периоду од 03.05.2000. године до 07.02.2006. године извршни суд није предузео ниједну процесну радњу у циљу спровођења извршења, а након што је извршни поверилац 13.08.2009. године предложила промену средстава извршења тако што ће се извршење спровести продајом непокретности извршног дужника, суд је решењем од 11.09.2009. године дозволио промену извршења и наложио

Служби за катастар непокретности у Чачку да изврши забележбу решења И 1087/99 од 11.09.2009. године у јавним књигама. Након спроведеног поступка вештачења и изјашњења на примедбе извршног дужника, решењем И 3989/10 од 02.06.2011. године Основни суд у Чачку утврдио тржишну вредност непокретности која је предмет извршења (стан у улици ... у Ч.), а дана 10.05.2012. године донет је закључак о продаји наведене непокретности. Рочишта за јавну продају заказана су за 08.06.2012. године, 06.07.2012. године, 04.10.2012. године и 30.11.2012. године, а на рочишту за јавну продају, одржаном 28.12.2012. године, извршни поверилац Н.С. се јавила као купац и понудила почетни износ од 834.934,00 динара, па јој је закључком од 31.12.2012. године суд доделио непокретност. Приговор трећег лица М.У., која је указала да суд није могао да прода непокретност која је са $\frac{1}{2}$ идеалних делова у власништву трећег лица, а не извршног дужника, одбачен је као недоуштен решењем И 3989/10 од 15.04.2013. године. Истог дана 15.04.2013. године Основни суд у Чачку је донео закључак којим је непокретност предата извршном повериоцу Н.С..

Међутим, решењем већа Основног суда у Чачку Ипв (И бр.182/13) од 18.11.2013. године усвојен је приговор извршног дужника, као и приговор трећег лица М.У., па је решење Основног суда у Чачку од 15.04.2013. године укинато и предмет је враћен првостепеном суду на поновни поступак. Истим решењем укинато је и решење Основног суда у Чачку И 3989/10 од 17.05.2013. године, којим је претходно одбијен захтев извршног дужника за отклањање неправилности, након чега је извршни судија решењем И 3989/10 од 05.03.2014. године усвојио захтев за отклањање неправилности извршног дужника и трећег лица и ставио ван снаге решење Основног суда у Чачку И 3989/10 од 28.12.2012. године (којим је одређено да се одржи рочиште за продају непокретности) и закључак И 3989/10 од 31.12.2012. године о додели непокретности извршном повериоцу Н.С., те закључак од 15.04.2013. године о предаји непокретности извршном повериоцу и поништена је продаја непокретности путем усменог јавног надметања. Потом је решењем И 3989/10 од 06.06.2014. године треће лице М.У. упућена да покрене парнични поступак против извршног повериоца. Поднеском од 19.06.2014. године Основни суд у Чачку је обавештен да је парнични поступак покренут пред парничним одељењем истог суда у предмету П 1186/12. У даљем току поступка, суд који спроводи извршење је закључком И 3989/10 од 11.09.2014. године наложио извршном дужнику да у року од пет дана од дана пријема суду преда исправе о стварима које су наведене у изјави о имовини од 19.11. и 11.12.2012. године, а закључком од 03.10.2014. године је извршном повериоцу је наложено да се изјасни о даљем току поступка.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, Виши суд у Чачку је решењем Р4 и 109/14 од 27.10.2014. године, које је исправљено решењем тог суда од 17.11.2014. године, утврдио да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у предмету И 3989/10, извршном суду је наложио да поступак у наведеном предмету оконча у најкраћем року и истовремено је одлучио да предлагачу не досуди накнаду за повреду права у разумном року. Истим решењем предлагачу су досуђени трошкови поступка у износу од 6.000,00 динара. Одлучујући о жалби предлагача изјављеној против наведеног решења, Врховни

касациони суд је решењем Рж г 382/14 од 18.03.2015. године укинуо првостепено решење у делу одлуке о правичној накнади садржаној у ставу трећем изреке и у наведеном делу предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак, да би у поновном поступку Виши суд у Чачку предлагачу на име примерене накнаде због утврђене повреде права на суђење у разумном року досудио износ од 30.000,00 динара.

Из образложења побијаног решења произлази да је Виши суд у Чачку, приликом одређивања примерене накнаде предлагачу, имао у виду да је извршни поступак започет 1999. године, када је Општинском суду у Чачку поднет предлог за извршење, да у време одлучивања о поднетом захтеву за суђење у разумном року, након 15 година трајања поступка, извршење није спроведено, нити је извршни поступак окончан, да у наведеном предмету извршења није било посебно сложених чињеничних и правних питања о којима би се суд изјашњавао, да подносилац захтева својим понашањем није допринела дужини трајања извршног поступка и да је имала легитиман интерес да суд спроведе извршење које је одређено решењем о извршењу И 1087/99 од 31.08.1999. године. Уочени су и периоди дуже процесне неактивности суда, имајући у виду да у периоду од 03.05.2000. године до 07.02.2006. године извршни суд није предузео ниједну процесну радњу у циљу спровођења извршења, а констатовано је и да су поједина рочишта у поступку одлагана због неуручења позива странкама, те да суд није предузимао радње ради санкционисања процесне недисциплине странака.

Код оваквог стања у списима, Врховни касациони суд налази да се жалбом предлагача основано побија висина досуђене накнаде за повреду права на суђење у разумном року, указивањем да износ од 30.000,00 динара није примерен утврђеној повреди права на суђење у разумном року и да је у наведеном делу побијане одлуке материјално право погрешно примењено. Применом критеријума за оцену дужине трајања поступка као што су сложеност предмета, поступање суда, понашање предлагача и значај спора за подносиоца захтева, те ценећи све околности конкретног случаја, Врховни касациони суд налази да предлагачу припада примерена накнада од још 30.000,00 динара, односно у укупном износу од 60.000,00 динара, те да ће се овим износом, уз меру убрзања поступка изречену решењем Р4 и 109/14 од 27.10.2014. године, остварити законом прописана сврха овог поступка у смислу члана 8а и 8б Закона о уређењу судова. Стога је побијано решење делимично преиначено у одбијајућем делу одлуке о примереној накнади, досуђивањем износа од укупно 60.000,00 динара предлагачу. Одређивање накнаде у већем износу од наведеног не би одговарало околностима конкретног случаја, критеријумима одређивања накнаде, као ни економско-социјалним приликама у Републици Србији и стандарду живота њених грађана, па је у преосталом одбијајућем делу одлуке о накнади жалба одбијена као неоснована и првостепено решење је потврђено.

Делимично преиначење првостепеног решења у жалбеном поступку је незнатно утицало на успех предлагача у поступку по захтеву за заштиту права на суђење у разумном року, због чега је, ценећи околност да предлагач у другостепеном поступку није успео у претежном делу, применом члана 28. Закона

о ванпарничном поступку у вези члана 165. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд одбио захтев предлагача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Из наведених разлога, применом члана 401. тачка 2. и 3. и члана 165. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Снежана Андрејевић,с.р.**